

Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2025-0186

(mr. dr. K. Engel, voorzitter en mr. S.H.H. van Zandvoort, secretaris)

Datum uitspraak	4 maart 2025
Klacht van	De consument
Tegen	Goudse Schadeverzekeringen N.V., gevestigd te Gouda, verder te noemen de verzekeraar
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Samenvatting

Motorverzekering. Schending precontractuele mededelingsplicht. De consument heeft een motorverzekering afgesloten bij de verzekeraar. In het aanvraagformulier heeft hij aangegeven dat er geen sprake was van een afwijkende bestuurder. Na diefstal van de motor is gebleken dat de consument geen motorrijbewijs had. Ook is gebleken dat de zoon van de consument de bestuurder van de motor was. De verzekeraar heeft dekking geweigerd en gesteld dat de consument zijn precontractuele mededelingsplicht heeft geschonden. De commissie oordeelt dat de verzekeraar uitkering mocht weigeren. De consument heeft in de aanvraag de vraag over de afwijkende bestuurder onjuist beantwoord. De verzekeraar heeft daarbij voldoende aannemelijk gemaakt dat een redelijk handelend verzekeraar de verzekering bij ware kennis van zaken niet zou hebben afgesloten. De klacht is ongegrond en de vordering wordt afgewezen.

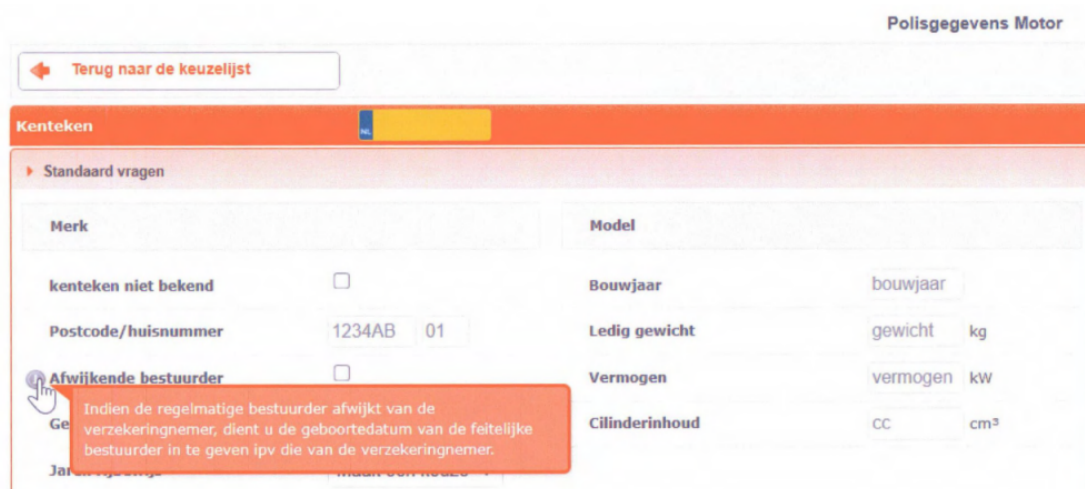
1. Procedure

- 1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) het verweerschrift van de verzekeraar; 3) de repliek van de consument en 4) de dupliek van de verzekeraar.
- 1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 20 januari 2025. Op de hoorzitting was de consument aanwezig, samen met zijn vertegenwoordiger mr. Özcan, advocaat kantoorhoudende te Den Haag. Namens de verzekeraar waren aanwezig: mevrouw mr. [naam 1], juridisch adviseur en de heer naam 2], medewerker zaakschade.
- 1.3 De consument en de verzekeraar hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument heeft op 21 oktober 2022 een motor met een vermogen van 146 kW gekocht. Via zijn tussenpersoon EZ Verzekeringen en gevolmachtigde Van Kampen Groep heeft hij een motorverzekering afgesloten bij de verzekeraar.
- 2.2 Het aanvraagformulier dat de verzekeraar gebruikt, biedt de mogelijkheid om aan te geven dat er sprake is van een afwijkende bestuurder:

Figuur 1. Screenshot van het digitale aanvraagformulier

- 2.3 Uit een uitdraai van het door de consument ingevulde aanvraagformulier blijkt dat hij heeft aangegeven dat er geen sprake is van een afwijkende bestuurder van de motor:

Motor			
Voertuiggegevens			
Kenteken		Merk/model	
Afwijkende bestuurder	Nee	Type voertuig	Sport motor
		Bouwjaar	2016

Figuur 2. Een uitdraai van het aanvraagformulier van de consument

- 2.4 De motor van de consument is op 25 januari 2023 gestolen. De zoon van de consument heeft hiervan aangifte gedaan bij de politie. In het proces-verbaal van de aangifte staat, voor zover van belang voor de onderhavige klacht, het volgende:

"Ik ben bestuurder van een motor van het merk [merknaam motor], zwart van kleur en voorzien van kenteken [kenteken]. De motor staat in het kentekenregister op naam van mijn vader [naam consument] te [woonplaats consument]."

- 2.5 De consument heeft de diefstal bij de verzekeraar gemeld. De verzekeraar heeft vervolgens een schade-onderzoeksbureau ingeschakeld. Een onderzoeker heeft in dat kader een bezoek gebracht aan de consument. In diens onderzoeksverslag van 2 maart 2023 staat onder andere het volgende:

“Bij het door ons ingestelde onderzoek is gebleken dat [consument] NIET in het bezit is van een motorrijbewijs categorie A, geschikt voor het besturen van een motorfiets. Door hem werd verklaard dat hij voornemens was om in het voorjaar van 2023 dit rijbewijs te gaan behalen. In de tussenliggende periode zou zijn zoon [naam] deze motorfiets af en toe gebruiken. In dat verband merken wij op dat de kilometerstand van deze motor bij aankoop op 21/24 oktober 2022 25.810 was en dat de kilometerstand ten tijde van diefstal op 25 januari 2023 volgens opgave circa 31.000 was.

De onderhavige [merknaam motor] werd blijkens de daarvan opgemaakte factuur op 21 oktober 2022 door het bedrijf [naam verkoper] verkocht aan [naam bedrijf], zijnde het bedrijf van verzekeringnemer. Door de verkoper van dit bedrijf werd ons onder andere het volgende meegedeeld:

Bij deze verkoop deed hij zaken met [naam zoon]. [naam zoon] kocht de betreffende [merknaam motor] en wenste deze aankoop gefinancierd te zien. [naam zoon] was volgens opgave ook de regelmatige bestuurder van deze motorfiets.

(...)

Tevens is bij het door ons ingestelde onderzoek gebleken dat de betreffende [merknaam motor] werd ontvreemd op een moment dat deze door [naam zoon] op dinsdag 24 januari 2023 omstreeks 19.00 uur afgesloten geparkeerd werd voor de flatwoning van zijn vriendin [naam vriendin], [adres]. Op 25 januari 2023 omstreeks 08.15 uur werd de diefstal van de motorfiets ontdekt door [naam vriendin], die direct [naam zoon] hiervan in kennis stelde. Dit werd door [naam vriendin] in een door haar ondertekende verklaring bevestigd. Door haar werd ook verklaard dat [naam zoon] deze [merknaam motor] had gekocht en daarvan de regelmatige bestuurder was. Zijn vader, verzekeringnemer, is blijkens haar verklaring de eigenaar van deze motorfiets.”

- 2.6 Op 6 maart 2023 heeft de verzekeraar het standpunt ingenomen dat de consument het aanvraagformulier niet naar waarheid heeft ingevuld, hij de verzekering bij ware kennis van zaken niet zou hebben afgesloten en er daarom geen dekking is voor de diefstal van de motor.

De klacht en de vordering

- 2.7 De consument vordert dat de verzekeraar zijn schade van € 15.540,- vergoedt. Aan deze vordering legt de consument het volgende ten grondslag.

- 2.8 De consument heeft het aanvraagformulier naar waarheid ingevuld. De consument heeft de motor voor eigen gebruik aangeschaft en zou de motor gaan berijden zodra hij zijn motorrijbewijs had gehaald. In de tussentijd heeft hij zijn motor uitgeleend aan zowel vrienden als aan zijn zoon. Nergens staat dat het niet toegestaan is om de motor uit te lenen. Omdat de motor slechts enkele maanden na de aankoop ervan gestolen is, heeft de consument niet de mogelijkheid gehad om zelf op de motor te rijden. Dat verklaart waarom de zoon de meeste kilometers met de motor heeft gereden. Dat betekent echter niet dat de zoon aangemerkt moet worden als de regelmatig bestuurder. De consument had dit daarom niet hoeven te vermelden bij de aanvraag.
- 2.9 De verklaringen van de verkoper en de vriendin van de zoon zijn niet juist, voor zover zij stellen dat de motor is aangeschaft voor of door de zoon en dat hij degene was die de motor zou gaan berijden. Wellicht dacht de verkoper dat de motor voor de zoon was, omdat de zoon aanwezig was bij de aankoop van de motor en daarbij de meeste vragen heeft gesteld. De verklaringen van de vriendin van de zoon en de verklaring van de zoon zelf in het proces-verbaal van aangifte moeten gelezen worden in de context van het feit dat de zoon de motor in gebruik had op het moment dat deze gestolen werd.
- 2.10 Mocht de commissie van oordeel zijn dat de zoon wel de regelmatig bestuurder was van de motor, en de consument daarmee zijn precontractuele mededelingsplicht heeft geschonden, dan mag de verzekeraar alsnog geen beroep doen op artikel 7:930 lid 4 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Het feit dat de zoon de motor zo nu en dan bereed, is niet van belang voor het risico dat zich verwezenlijkt heeft, namelijk de diefstal. Daarnaast heeft de verzekeraar onvoldoende onderbouwd dat een redelijk handelend verzekeraar de verzekering geweigerd zou hebben als de consument had aangegeven dat zijn zoon de regelmatig bestuurder was. De enkele verwijzing naar het eigen acceptatiebeleid is daarvoor onvoldoende. De consument heeft middels een zoektocht op internet vastgesteld dat een jonge motorrijder die al langere tijd zijn rijbewijs heeft, wel op een motor met een zwaarder vermogen mag rijden en deze daarom ook zou kunnen verzekeren.

Het verweer

- 2.11 De verzekeraar voert verweer tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Inleiding

- 3.1 Aan de commissie ligt de vraag voor of de consument zijn precontractuele mededelingsplicht heeft geschonden bij het aangaan van de verzekering en de verzekeraar daarom het doen van een uitkering mocht weigeren. In de overwegingen die hierna volgen zal de commissie uitleggen waarom zij van oordeel is dat inderdaad de precontractuele mededelingsplicht is geschonden en de verzekeraar uitkering mag weigeren.

De precontractuele mededelingsplicht

- 3.2 In artikel 7:928 lid 1 BW staat dat een aspirant-verzekeringnemer (in dit geval de consument) verplicht is om vóór het afsluiten van een verzekering aan de verzekeraar alle feiten mee te delen die hij kent of behoort te kennen. Het gaat daarbij om feiten waarvan hij weet of behoort te begrijpen dat deze relevant zijn voor de beslissing van de verzekeraar of, en zo ja, onder welke voorwaarden, hij de verzekeringsaanvraag zal willen accepteren. Op de aspirant-verzekeringnemer rust dus een precontractuele mededelingsplicht.
- 3.3 Als de verzekeraar gebruik maakt van een aanvraagformulier, dan mag de aspirant-verzekeringnemer een vraag daarin opvatten naar de zin die hij daaraan onder de gegeven omstandigheden redelijkerwijs mag toekennen.¹ Daarbij moeten de vragen in het aanvraagformulier worden gelezen in hun onderling verband en samenhang.² Als de verzekeraar naar een bepaald feit gevraagd heeft, heeft de verzekeraar daarmee aan de aspirant-verzekeringnemer duidelijk gemaakt dat hij in het betreffende feit geïnteresseerd is.
- 3.4 Als op enig moment blijkt dat de verzekeringnemer zijn precontractuele mededelingsplicht heeft geschonden, kan de verzekeraar zich op het standpunt stellen dat hij de aanvraag van de verzekering niet zou hebben geaccepteerd als hij op de hoogte was geweest van de juiste feiten (artikel 7:930 lid 4 BW). Daarbij moet hij wel aantonen dat een redelijk handelend verzekeraar eveneens de aanvraag zou hebben afgewezen. Als uitgangspunt vindt dus een toetsing aan het acceptatiebeleid van een redelijk handelend verzekeraar plaats.³
- 3.5 Als de verzekeraar erin slaagt te bewijzen dat hij (als redelijk handelend verzekeraar) met kennis van de ware stand van zaken de hele verzekering niet zou hebben gesloten, dan mag hij uitkering weigeren. In dat geval maakt het niet uit dat er geen causaal verband bestaat tussen het niet medegedeelde feit en de door de verzekerde geleden schade (het risico zoals dat zich verwezenlijkt heeft). Op een dergelijk ontbreken van causaal verband ziet lid 2 van artikel 7:930 BW, maar lid 4 van die bepaling weegt zwaarder. De woorden “*in afwijking van de leden 2 en 3*” in lid 4 duiden daarop.

De consument heeft zijn precontractuele mededelingsplicht geschonden

- 3.6 In het aanvraagformulier dat de consument heeft ingevuld, wordt de mogelijkheid geboden om aan te geven dat er sprake is van een afwijkende bestuurder (zie nummer 2.2. van deze uitspraak).

¹ Hoge Raad 13 september 1996, ECLI:NL:HR:1996:ZC2135, overweging 3.3.3 en Hoge Raad 20 december 1996, ECLI:NL:HR:1996:ZC2235, overweging 3.7, te vinden op www.rechtspraak.nl.

² Hoge Raad 15 mei 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZC2653, overweging 3.3., te vinden op www.rechtspraak.nl.

³ Hoge Raad van 5 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1841, vanaf overweging 3.4.1., te vinden op www.rechtspraak.nl.

De consument heeft deze mogelijkheid niet aangevinkt waardoor hij feitelijk aan de verzekeraar heeft medegedeeld dat er geen sprake was van een afwijkende bestuurder. De consument had deze vraag echter niet anders mogen begrijpen dan dat de verzekeraar wilde weten of iemand anders dan de consument de motor zou gaan berijden. Het staat vast dat de consument ten tijde van de aanvraag van de verzekering nog geen motorrijbewijs had en dus de motor niet zou kunnen en mogen gebruiken. Naar het oordeel van de commissie had de consument in het aanvraagformulier moeten aangeven dat (ook) zijn zoon de motor zou gaan berijden. De consument heeft ook niet betwist dat zijn zoon degene was die het meest gebruik heeft gemaakt van de motor. De zoon had de motor in gebruik toen deze werd gestolen.

- 3.7 De commissie neemt als vaststaand aan dat de zoon van de consument in elk geval tot het moment dat de consument zijn motorrijbewijs zou behalen, feitelijk als de afwijkende bestuurder was aan te merken. Het hokje 'Afwijkende bestuurder' had dan ook aangevinkt moeten worden.
- 3.8 Nu de consument in het aanvraagformulier niet heeft ingevuld dat er sprake was van een afwijkende bestuurder, heeft hij zijn precontractuele mededelingsplicht zoals bedoeld in artikel 7:928 lid 1 BW geschonden.
- 3.9 Daarmee zegt de commissie nadrukkelijk niet dat de consument de verzekeraar met opzet heeft willen misleiden. Wel stelt de commissie vast dat het aanvraagformulier niet juist is ingevuld.
- 3.10 De commissie zal nu ingaan op de gevolgen die de verzekeraar daaraan mag verbinden.

Een redelijk handelend verzekeraar zou de verzekering niet hebben geaccepteerd

- 3.11 De verzekeraar doet een beroep op artikel 7:930 lid 4 BW waarin is bepaald dat de verzekeraar de uitkering mag weigeren als hij bij ware kennis van zaken de verzekering nooit geaccepteerd zou hebben. De verzekeraar voert daarvoor aan dat op grond van zijn eigen acceptatierichtlijnen jongeren tot 25 jaar in combinatie met een motor met een vermogen groter dan 50 kW niet worden geaccepteerd. Daarnaast vereist de verzekeraar ook dat de verzekeringnemer een geldig rijbewijs heeft.
- 3.12 Om het beroep op artikel 7:930 lid 4 BW te laten slagen, moet de verzekeraar aantonen dat een redelijk handelend verzekeraar de aanvraag bij een ware kennis van zaken ook niet geaccepteerd zou hebben. De verzekeraar voert in dit kader aan dat uit een onafhankelijk onderzoek van Stichting TeamAlert blijkt dat bestuurders van 25 jaar en jonger een verhoogd risico lopen op ongevallen. Daarnaast heeft de verzekeraar navraag gedaan naar het acceptatiebeleid van diverse andere verzekeraars. Alle aangeschreven verzekeraars bevestigen dat zij een dergelijke aanvraag niet zouden hebben geaccepteerd vanwege de combinatie van de leeftijd van de zoon en het vermogen van de motor.

Uit een uitspraak van de Hoge Raad blijkt dat bij de beoordeling of de verzekeraar heeft gehandeld als een redelijk handelend verzekeraar, groot gewicht mag worden toegekend aan het acceptatiebeleid van andere verzekeraars.⁴

- 3.13 De consument voert aan dat uit zijn eigen onderzoek is gebleken dat het wel mogelijk is om een motorverzekering aan te vragen voor een bestuurder jonger dan 25 jaar in combinatie met een zware motor.
- 3.14 De commissie vindt deze enkele stelling onvoldoende. Het kunnen doen van een online aanvraag betekent nog niet dat deze aanvraag ook daadwerkelijk geaccepteerd zou worden. De consument heeft geen stukken overgelegd waaruit blijkt dat een dergelijke aanvraag ook daadwerkelijk geaccepteerd zou worden. De stelling van de consument dat de niet vermelde feiten niet van belang zijn voor het diefstalrisico, slaagt evenmin. Voor een geslaagd beroep van de verzekeraar op artikel 7:930 lid 4 BW is het namelijk niet nodig dat er een causaal verband bestaat tussen de verzwegen feiten en het risico dat zich verwezenlijkt heeft (zie nummer 3.5 van deze uitspraak)
- 3.15 De commissie oordeelt dat de verzekeraar op grond van zijn acceptatiebeleid heeft aangetoond dat hij bij kennis van de ware stand van zaken de verzekering niet zou hebben geaccepteerd. Daarbij heeft hij met zijn gemotiveerde onderbouwing voldoende aangetoond dat zijn acceptatiebeleid in overeenstemming is met dat van een redelijk handelend verzekeraar.

Conclusie

- 3.16 De commissie komt tot de conclusie dat de consument bij de aanvraag van de verzekering zijn precontractuele mededelingsplicht heeft geschonden door onjuist te verklaren over de afwijkend bestuurder. De verzekeraar heeft daarbij voldoende aangetoond dat hij bij ware kennis van zaken de verzekering niet gesloten zou hebben en dat dit acceptatiebeleid overeenkomt met dat van een redelijk handelend verzekeraar. De verzekeraar hoeft de schade van de consument daarom niet te vergoeden.
- 3.17 De commissie begrijpt dat de consument financieel en emotioneel geraakt wordt door dit oordeel; hij krijgt de waarde van een dure motor, waarvoor hij, zoals hij ter zitting heeft verklaard, lang heeft gespaard door hard te werken, niet vergoed. Dat laat de commissie niet onberoerd – en de commissie twijfelt er ook geen moment aan dat de consument hard heeft moeten werken om de motor te kunnen kopen – maar het is haar taak om tussen partijen recht te spreken en zij zag in deze zaak op juridische gronden geen mogelijkheid voor een andere uitkomst.

⁴ Hoge Raad van 5 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1841, overweging 3.4.8, te vinden op www.rechtspraak.nl.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Burgerlijk Wetboek – Boek 7

Artikel 7:928

1. *De verzekeringnemer is verplicht vóór het sluiten van de overeenkomst aan de verzekeraar alle feiten mede te delen die hij kent of behoort te kennen, en waarvan, naar hij weet of behoort te begrijpen, de beslissing van de verzekeraar of, en zo ja, op welke voorwaarden, hij de verzekering zal willen sluiten, afhangt of kan afhangen.*

(...)

Artikel 7:930

1. *Indien aan de in artikel 7:928 omschreven mededelingsplicht niet is voldaan, bestaat alleen recht op uitkering overeenkomstig de leden 2 en 3.*
2. *De bedongen uitkering geschiedt onverkort, indien de niet of onjuist meegedeelde feiten van geen belang zijn voor de beoordeling van het risico, zoals dit zich heeft verwezenlijkt.*
3. *Indien aan lid 2 niet is voldaan, maar de verzekeraar bij kennis van de ware stand van zaken een hogere premie zou hebben bedongen, of de verzekering tot een lager bedrag zou hebben gesloten, wordt de uitkering verminderd naar evenredigheid van hetgeen de premie meer of de verzekerde som minder zou hebben bedragen. Zou de verzekeraar bij kennis van de ware stand van zaken andere voorwaarden hebben gesteld, dan is slechts een uitkering verschuldigd als waren deze voorwaarden in de overeenkomst opgenomen.*
4. *In afwijking van de leden 2 en 3 is geen uitkering verschuldigd indien de verzekeraar bij kennis van de ware stand van zaken geen verzekering zou hebben gesloten. De verzekeringnemer die te goeder trouw heeft gehandeld, is in dit geval evenmin premie verschuldigd. De verzekeraar heeft recht op een billijke vergoeding van de te zijnen laste gekomen kosten.*
5. *In afwijking van de leden 2 en 3 is geen uitkering verschuldigd aan de verzekeringnemer of de derde, bedoeld in artikel 928 lid 2 of lid 3, die heeft gehandeld met het opzet de verzekeraar te misleiden. Evenmin is een uitkering verschuldigd aan de derde indien de verzekeringnemer, met het opzet de verzekeraar te misleiden, niet heeft voldaan aan de mededelingsplicht betreffende de derde.*